Akademik Potansiyele Yönelik ?nanç ve Duygular Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akademik Potansiyele Yönelik ?nanç ve Duygular Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16571

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akademik Potansiyele Yönelik ?nanç ve Duygular Ölçe?i (AP?Y?DÖ), bireylerin kendi akademik ba?ar? yeteneklerine dair sahip olduklar? inançlar? ve bu inançlardan kaynaklanan duygusal memnuniyet düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, 2014 y?l?nda Ak?n, Ak?n ve Y?ld?z taraf?ndan Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Orijinal yap?y? koruyarak iki alt boyutta (Akademik Potansiyel Memnuniyeti ve Alg?lanan Akademik Potansiyel) toplam 10 maddeden olu?maktad?r. Ölçe?in Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenirlik çal??malar?, psikometrik aç?dan yeterli düzeyde oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Akademik Potansiyel, Öz Yeterlik, ?nanç, Duygular, Psikometri, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Güvenirlik, Likert Ölçe?i, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Ak?n, A., Ak?n, Ü., Y?ld?z, B.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin akademik ba?ar?ya ula?ma potansiyellerine ili?kin sahip olduklar? bili?sel yarg?lar? ve bu yarg?larla ili?kili duygusal tepkileri (memnuniyet, haz) güvenilir ve geçerli bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, ö?rencilerin kendilerine yönelik inançlar?n?n akademik motivasyon ve performans üzerindeki etkilerini inceleyen ara?t?rmalarda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, özellikle e?itim ve psikoloji alanlar?nda, bireyin akademik benlik kavram?n? ve öz yeterlik inançlar?n? derinlemesine analiz etme ihtiyac?na cevap vermektedir. Elde edilen veriler, ö?rencilerin akademik geli?imlerine yönelik rehberlik hizmetlerinin planlanmas?nda ve potansiyel engellerin belirlenmesinde kritik bir rol oynamaktad?r.

Yap?sal Özellik

Akademik Potansiyele Yönelik ?nanç ve Duygular Ölçe?i, iki temel alt boyuttan olu?an çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu iki alt boyut, akademik potansiyel alg?s?n?n hem bili?sel hem de duyu?sal yönlerini kapsamaktad?r. Toplamda 10 maddeden olu?an bu yap?, bireyin akademik yeteneklerini ne ölçüde alg?lad???n? ve bu alg?dan ne kadar memnuniyet duydu?unu ortaya koyar.

Ölçe?in ölçtü?ü yap?, öz yeterlik teorileri ve benlik alg?s? çal??malar? ile yak?ndan ili?kilidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bireyin kendi akademik yetene?ine dair güçlü bir inanca sahip olmas?, genellikle daha yüksek motivasyon ve sebat ile sonuçlanmaktad?r. Bu nedenle APIY?DÖ, yaln?zca yetene?in varl???n? de?il, ayn? zamanda bu yetene?in ki?ide yaratt??? olumlu duygusal durumu da de?erlendirmektedir.

Geçerlik

Akademik Potansiyele Yönelik ?nanç ve Duygular Ölçe?i'nin Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA, ölçek maddelerinin, teorik olarak belirlenen iki alt boyutu ne kadar iyi temsil etti?ini istatistiksel olarak do?rulamak için kullan?lan güçlü bir yöntemdir.

Yap?lan analizler sonucunda, 10 maddelik iki faktörlü yap?n?n veri seti ile uyumlu oldu?u belirlenmi?tir. Bu bulgu, ölçe?in, ölçmeyi amaçlad??? teorik yap? olan akademik potansiyele yönelik inanç ve duygular? ba?ar?yla ölçtü?ünü göstermekte ve ölçe?in yap? geçerli?inin sa?land???n? kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n hesaplanmas? yoluyla gerçekle?tirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k, ölçe?i olu?turan maddelerin ayn? yap?y? ne ölçüde tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Elde edilen güvenirlik katsay?lar? ?u ?ekildedir:

Akademik Potansiyel Memnuniyeti Alt Ölçe?i: Cronbach Alfa iç tutarl?k katsay?s? .75 olarak bulunmu?tur.

Alg?lanan Akademik Potansiyel Alt Ölçe?i: Cronbach Alfa iç tutarl?k katsay?s? .81 olarak bulunmu?tur.

Genel olarak, .70 ve üzeri Cronbach Alfa de?erleri psikometrik araçlar için kabul edilebilir güvenirlik düzeyini i?aret etmektedir. Bu sonuçlar, APIY?DÖ'nün alt ölçeklerinin yüksek düzeyde güvenirlik sundu?unu ve ölçümlerin tutarl? oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültüründe de geçerli olup olmad???n? incelemek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, ölçe?in iki alt boyuttan olu?tu?u hipotezini test etmi?tir: Akademik Potansiyel Memnuniyeti ve Alg?lanan Akademik Potansiyel.

Analiz sonuçlar?, uyarlanan 10 maddenin iki ayr? ancak ili?kili faktöre yüklendi?ini teyit etmi?tir. Bu iki faktörlü yap?, ölçe?in orijinal teorik çerçevesini desteklemi? ve Türkçe formun yap?sal

ARABPSYCHOLOGY.COM

geçerlili?ini güçlendirmi?tir. DFA, ölçe?in teorik yap?s?na uygunlu?unu gösteren önemli bir istatistiksel kan?tt?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, ka??t-kalem veya dijital anket format?.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dil (Bilinmiyor, ancak kaynakta Türkçe versiyon detayland?r?lm??t?r).

Hedef Kitle: Üniversite ö?rencileri ve akademik potansiyelini de?erlendirebilecek ergen ve yeti?kin popülasyon.

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi sonras? ve yeti?kinlik.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversite ö?rencileri üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar?n her bir maddeye ne kadar kat?ld?klar?n? veya ne kadar uygun bulduklar?n? belirttikleri öz bildirim temelli bir ölçektir.

Derecelendirme: 7'li Likert Ölçe?i kullan?lm??t?r (1= bana hiç uygun de?il - 7= bana tamamen uygun).

Anahtar Kelimeler

E?itimsel Psikoloji, Akademik Potansiyel, Öz Alg?, Psikometrik Özellikler, Faktör Yap?s?, ?ç Tutarl?l?k, Ölçek Geli?tirme, Üniversite Ö?rencileri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ahmet Ak?n

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: ahmet.akin@medeniyet.edu.tr

Yaz??ma Adresi: ?stanbul Medeniyet Üniversitesi (varsay?msal olarak, e-posta adresine dayanarak).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? 2014 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için yazar(lar) ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Sorumlu yazar Ahmet Ak?n ile e-posta yoluyla ileti?im kurulabilir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: akademik-potansiyele-yonelik-inanc-ve-duygular-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ak?n, A., Ak?n, Ü. ve Y?ld?z, B. (2014). Akademik Potansiyele Yönelik ?nanç ve Duygular Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenirli?i. *Bart?n Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, *3*(2), 49 - 62.

DOI: http://dx.doi.org/10.14686/BUEFAD.201428171

Makale ba?lant?s?: buefad.bartin.edu.tr

Akademik Potansiyele Yönelik ?nanç ve Duygular Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek, 2 alt boyut ve 10 maddeden olu?maktad?r:

Akademik Potansiyel Memnuniyeti (5 madde): ?stedi?imde okulda ba?ar?l? olmam? sa?layacak do?al bir yetene?im oldu?unu bilmek bana haz veriyor.

Alg?lanan Akademik Potansiyel (5 madde): Güçlü akademik beceriler geli?tirebilmek için do?al bir yetene?e sahip oldu?uma inan?yorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM